

ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ МІСТА

Питання розуміння сутності фінансових ресурсів, специфіки її прояву стосовно регіонального рівня або рівня міста, визначення складу фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування є вкрай важливим.

Вважається, що в державному секторі до складу фінансових ресурсів входять:

- загальнодержавний фонд фінансових ресурсів (ресурси державного бюджету);
- фонди фінансових ресурсів місцевого самоврядування (ресурси місцевих бюджетів);
- ресурси державних фінансових інститутів;
- ресурси міністерств, промислових об'єднань;
- ресурси виробничих об'єднань, підприємств, госпрозрахункових організацій та установ.

До місцевих фінансових ресурсів найчастіше відносять такі: кошти місцевого бюджету; фінанси підприємств усіх галузей місцевого господарства; доходи населення; інші фінансові ресурси, які перебувають у місцевому економічному обігу. При цьому фінансові ресурси територіальної громади розглядаються як сукупність фінансів, які знаходяться на території громади, в розрізі галузевих підприємств і організацій плюс бюджетні кошти, які надходять у їхнє розпорядження, а також плюс грошові кошти населення. Фінансові ресурси, які знаходяться на території громади, визначені за характером формування на власні залучені (в тому числі позичкові), а за характером використання - на універсальні та цільові.

В інших визначеннях муніципальні фінансові ресурси поділені на кошти місцевого бюджету, муніципальні позабюджетні фонди та фінансові ресурси підприємств комунальної власності.

Фінансові ресурси органів місцевого самоврядування Бюджетний кодекс України поділяє на закріплені (ті, що враховуються при визначенні обсягу дотації вирівнювання) та власні джерела бюджетних доходів місцевого самоврядування. До першого кошика належать: прибутковий податок з громадян (75 % - для обласного значення), державне мито, плата за ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності, плата за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, плата за торговий патент (за винятком патентів на продаж нафтопродуктів), адміністративні штрафи та єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва.

Якщо як приклад розглядати бюджет міста Суми, то на 2010 рік планується отримати в бюджет 652,4 млн. грн. У 2009 році фактично дохідна частина бюджету становила 591,5 млн. грн., у 2008 році - 650,2 млн., у 2007 році - 478,1 млн. При зростанні загального фонду є тенденція до зменшення спеціального фонду, до якого в 2010 році планується отримати 70,9 млн. грн., що менше порівняно з 2009 роком на 17 млн. грн.

Згідно з Бюджетним кодексом України джерела формування фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування можна розглядати з двох позицій: по-перше, це кошти, що відображаються в місцевому бюджеті, по-друге, це фінансові ресурси підприємств, утворені на відповідній території і використані на розвиток адміністративно-територіального утворення та спрямовані на задоволення суспільних потреб. До фінансових ресурсів підприємств регіону слід віднести амортизаційні відрахування, прибуток і грошові доходи населення регіону.

Згідно з загальною класифікацією фінансових ресурсів джерела їх формування можна поділити на внутрішні та зовнішні. До внутрішніх джерел фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування можна віднести всі види податкових і неподаткових надходжень. Внутрішні джерела фінансового забезпечення функцій органів місцевого самоврядування враховують: власні фінансові кошти господарюючих суб'єктів, що здійснюють комерційну діяльність у виробничій і невиробничій сферах; фінансові кошти кредитно-фінансових організацій (комерційних підприємств, які обслуговують сферу банківської, страхової, біржової діяльності); фінансові кошти громадських організацій і установ, що займаються некомерційною діяльністю на території регіону; фінансові кошти населення, включаючи поточні грошові доходи і здійснені в тій або іншій формі накопичення; фінансові кошти самої місцевої адміністрації.

Як приклад динаміки бюджету в кризові часи можна вказати на різке падіння власних надходжень бюджетних установ, а саме організацій охорони здоров'я, освіти, культури. На 2010 рік планується в місті Суми отримати 19 млн. грн., що на 6 млн. менше порівняно з попереднім роком.

Балацький, Є.О. Визначення фінансових ресурсів міста [Текст] / Є.О. Балацький // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (27 -28 травня 2010 р.) : у 2-х т.– Суми : УАБС НБУ, 2010. - Т. 2. - С. 30-31.